

Með því að eigi hafa verið færðar nægar ástæður af hálfu Beruneshrepps fyrir drætti þeim, sem varð á að ganga úr skugga um, hvar nefnd Aðalbjörg Magnúsdóttir væri sveitlæg, getur endurgjaldskrafa hans á kostnaði þeim, sem á var fallinn áður en rannsókn var hafin um sveitfestina, eigi orðið tekin til greina. Hinsvegar þykir hreppurinn eiga kröfu til framfærslusveitar fyrir þeim hluta kostnaðarins, 85 kr., sem á féll eftir 29. ág. 1903, er rannsókn var hafin, með því að það getur eigi talist skylda hreppsnefnda, að gera ákveðna kröfu meðan óvíst er um sveitfestina, en krafan var gerð nægilega fljótt eftir að sveitfestis-úrskurðurinn var fallinn. Auk þess var Reyðarfjarðarhreppi hinum forna kunnugt um, að Aðalbjörg var á sveitarframfæri og rannsókn um sveitfestina verður að teljast nægileg aðvörun um endurgjaldskröfu síðar, ef til kæmi. Eftir því til efni, sem skjöl málsins gefa, skal það tekið fram, að það útaf fyrir sig getur eigi sviift Beruneshrepp rétti til endurgjalds, að hann hafði áður viðurkennt sveitfestina, því að sú viðurkenning verður að teljast því skilyrði bundin, að svo væri í raun og veru. Það er heldur eigi sannað í málinu, að framfærslusveitin hafi haft skaða af flutningnum, þvert á móti virðist hún hafa haft hag af honum, þar sem ekkert bendir á, að þurfalingurinn hefði komist af með minni hjálp í framfærslusveitinni en í Beruneshreppi. Það sannar ekkert í þessu efni þótt stúlka þessi hafi hin síðustu ár komist af styrklaust í framfærslusveitinni, því að af reikningi Beruneshrepps sést, að meðgjöfin með henni hefir farið minkandi ár frá ári og heilsa hennar því virðist hafa hlotið að fara batnandi. Styrkurinn til sonar Aðalbjargar er framfærslusveit hennar óviðkomandi, þar sem hann er sveitlægur í Beruneshreppi.

Reyðarfjarðarhreppur hinn forni getur eigi fengið endurgjald frá Beruneshreppi á styrk þeim, er hann veitti Aðalbjörgu árið 1901, þegar af því, að hinn fyrgreindi hreppur er framfærslusveit hennar.

Því úrskurðast:

Reyðarfjarðarhreppi hinum forna ber að greiða Beruneshreppi 85 kr. af framfærslukostnaði Aðalbjargar Magnúsdóttur, en að öðru leyti verða kröfur hreppanna eigi teknar til greina.

Þetta er yður hérmeð tjáð til leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigandi hreppsnefndum, og ber yður að sjá um, að Reyðarfjarðarhreppur hinn forni greiði hina úrskurðuðu upphæð án tafar.

Bréf stjórnarráðsins til sýslumannsins í Árnessýslu um sveitarstyrk þurfalings. 91

Árið 1905, í öndverðum ágústmánuði, var Maria nokkur Bjarnadóttir flutt 4. ágúst geðveik á framfærslusveit sína Selvogshrepp, og var gefið með henni þar þangað til 5. mars 1906, er henni var batnað svo, að hún gat unnið fyrir sér. Vorið 1907 fluttist hún til Hafnarfjarðar með bónda úr Selvogshreppi, er hún var vistráðin hjá, fekk sig þaðan lausa og fór það sumar í kaupavinnu vestur í Dala-

91 sýsku. Um haustið fór hún til Reykjavíkur, hélt sér þar uppi næsta vetur, en 4. ágúst fór í kaupavinnu upp í Mosfellssveit sumarið 1908 og var þar til hausts, er hún ræðist sem vetrarstúlka í Reykjavík. En er hún hafði verið í veturvistarstað sínum eina viku, tók hún aftur geðveikina og var þá flutt á geðveikrahælið á Kleppi 8. okt. 1908, að tilhlutun fátækranefndar Reykjavíkur. Með bréfi, dags. 30. júní 1909, krafðist borgarstjórinn í Reykjavík endurgjalds hjá framfærslusveitinni á meðgjöf nefndrar Mariu á geðveikrahælinu fyrir árið 8. okt. 1908 til 8. okt. 1909, að upphæð 182 kr. 50 au., með því að bæjarsjóður hafði þá greitt meðgjöf þessa alla. Kostnað þenna neitaði framfærslusveitin að greiða, sökum þess, að tilkynning um styrkveitinguna væri of seint fram komin og hin lögboðna skýrsla um æffiril hennar o. fl. eigi fullnægjandi. Leiddi þetta til úrskurðar yðar, herra sýslumaður, er féll 29. mars þ. á., með þeim úrslitum, að Selvogshreppur skyldi eigi greiða neitt af hinum umþrætta kostnaði. Þessum úrskurði hefir borgarstjórinn í Reykjavík áfrýjað til stjórnarráðsins og krafist þess aðallega, að bæjarsjóði verði úrskurðað endurgjald á öllum hinum umþrætta styrk, þarsem hreppsnefnd Selvogshrepps hefði verið óheimilt eftir því sem ástatt var, að láta oftnefnda Mariu fara burtu úr hreppnum, en til vara, að Selvogshreppur verði skyldaður til að greiða $\frac{2}{3}$ hluta kostnaðarins.

Eftir framangreindum málavöxtum verður eigi litið svo á, að óheimilt hafi verið að leyfa téðri Mariu brottför úr Selvogshreppi, heldur verður þvert á móti eigi séð af málinu, eins og það liggur fyrir, að hreppsnefndin hefði haft vald til að hamla brottför hennar. Hinsvegar verður eigi heldur fallist á þá mótbáru hreppsnefndar Selvogshrepps, að skýrsla sú, sem tekin var um Mariu, sé eigi nægilega ábyggileg, enda enginn vafi á eða tregða fyrir um sveitfestisviðurkenninguna, og auk þess eigi auðið að yfirheyra hana sjálfa.

Aftur á móti eru eigi nægilegar ástæður færðar fyrir drætti þeim, sem varð af hendi dvalarsveitar á að leita sér upplýsinga um sveitfestina og gefa tilkynningu um styrkinn, og getur dvalarsveit því eigi fengið endurgjald á þeim hluta hans, er á var fallinn 30. júní 1909, er tilkynning var send. Dvalarsveit þykir þar á móti samkvæmt 66. gr. fátækralaga 10. nóv. 1905, sbr. ástæðurnar til laga þessara, eiga kröfu til endurgjalds á styrk þeim, sem veittur var eftir þann tíma til 8. okt. 1909, en aðeins á $\frac{2}{3}$ hlutum hans, þarsem fátækraflutningsvar eigi krafist og engar upplýsingar um, að þurfalingurinn hafi eigi verið flutningsfær, heldur ýmislegt, sem bendir á hið gagnstæða.

Því úrskurðast:

Hreppsnefnd Selvogshrepps ber að endurgjalda bæjarsjóði Reykjavíkur $\frac{2}{3}$ dvalarkostnaðar Mariu Bjarnadóttur á geðveikrahælinu á Kleppi á tímabilinu frá 30. júní 1909 til 8. okt. s. á. með 33 kr.

Þetta er yður hérmeð til vitundar gefið til leiðbeiningar og birtingar fyrir hreppsnefnd Selvogshrepps, og ber yður að sjá um, að hún greiði hina úrskurðuðu upphæð án tafar.